

ANÀLISI D'EINES DE DIVULGACIÓ DE LA PRODUCCIÓ DE PLANTES AROMÀTIQUES I MEDICINALS

**EVA MORÉ I PALOS;¹ ROSER MELERO I VILELLA;
ROSER CRISTÓBAL CABAU; MÒNICA FANLO GRASA**
CENTRE TECNOLÒGIC FORESTAL DE CATALUNYA
eva.more@ctfc.es

Resum

Des de 1996, l'Àrea de Productes Secundaris del Bosc (APSB) del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC) ha fet divulgació entre gent interessada de la producció agroforestal de plantes aromàtiques i medicinals. L'any 2007 es fa via correu electrònic una enquesta de valoració de la utilitat de les eines divulgatives entre usuaris d'aquest servei. La divulgació realitzada es valora com a bastant útil, sobretot per part de tècnics i productors, i es prefereixen més les eines presencials, com ara cursos i assessoraments en persona, i molt poc les promocionals, com ara tríptics i fires.

1. Introducció

L'Àrea de Productes Secundaris del Bosc (APSB) del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC) treballa en la recerca, la transferència de tecnologia, la divulgació i la promoció del cultiu i de la recol·lecció silvestre de plantes aromàtiques i medicinals (PAM) des de l'any 1996.

Des d'aleshores, la divulgació de la producció de PAM a gent interessada ha estat un eix clau de l'APSB, esperonat amb la creació l'any 2000 de l'Associació Catalana de Productors de Plantes Aromàtiques i Medicinals (ACPPAM).

L'objectiu del present estudi ha estat valorar l'impacte de les diferents eines divulgatives en la gent interessada en la producció de PAM, per conèixer-ne la utilitat i optimitzar el servei ofert. Així s'han considerat quatre grups: divulgació presencial (contacte directe amb els tècnics), divulgació telemàtica (noves tecnologies de la informació), divulgació en paper (publicacions i promoció) i divulgació institucional (entitats, associacions i administracions).

2. Material i mètodes

Al principi de l'any 2007 es va fer una enquesta, amb la identificació dels enquestats en un sector (productor, tècnic, aficionat, altre), i la valoració en una escala del 0 (gens) al 5 (molt) de la utilitat de les diferents eines de divulgació.

Aquesta enquesta es va penjar a Internet i es va enviar un correu electrònic amb l'enllaç als socis de l'ACPPAM i a gent interessada de la base de dades de l'APSB. Els resultats de l'enquesta es descarregaven automàticament en una base de dades, i posteriorment es feia el tractament estadístic amb el programa SPSS (versió 11.0) i amb l'Excel de Microsoft Office.

3. Resultats i discussió

Es van enviar cent vint-i-tres correus electrònics amb èxit, i van contestar l'enquesta vint-i-cinc usuaris, o sigui un 20,32 % de la població. D'aquests, sis eren productors, sis tècnics, nou aficionats i quatre, altres.

Les dades obtingudes s'han tractat de dues maneres diferents: calculant mitjanes, d'una banda, i observant les freqüències, de l'altra, agrupant-ho en ambdós casos segons sector d'usuaris i segons tipus de divulgació.

Taula 1. Valoració mitjana segons grup d'eines i sector d'usuaris

Eines Sector	Presencial		Telemàtica		Paper		Institucional		TOTAL	
	mitj. ¹	d. e. ²	mitj.	d. e.	mitj.	d. e.	mitj.	d. e.	mitj.	d. e.
Productors	3,60	1,09	2,71	0,94	3,24	1,09	3,00	1,22	3,17	1,10
Tècnics	3,76	1,32	3,48	1,19	3,19	1,67	3,60	1,14	3,52	1,36
Aficionats	2,83	1,62	3,32	1,28	2,46	1,48	3,00	1,55	2,92	1,50
Altres	2,50	1,55	2,67	1,54	2,25	1,29	2,50	1,29	2,52	1,47
Total	3,19	1,49	3,06	1,28	2,79	1,45	3,05	1,28	3,04	1,40

1. mitj.: mitjana.

2. d. e.: desviació estàndard.

Taula 2. Valoració mitjana de les diferents eines divulgatives

Eines	N.	Mínim	Màxim	Mitjana	d. e. ¹
Divulgació presencial					
Xerrades	23	0	5	3,00	1,31
Cursos	24	0	5	3,67	1,24
Jornades específiques	23	5	5	3,26	1,32
Visites a empreses	23	0	5	3,39	1,41
Viatges professionals	22	0	5	3,14	1,67
Assessorament en persona	24	0	5	3,58	1,38
Estand en fires	21	0	5	2,48	1,78
Assistència a fires	21	0	5	2,86	1,62
Divulgació telemàtica					
Consulta per telèfon	22	0	5	2,77	1,45
Consulta per correu electrònic	25	0	5	3,44	1,42
Fòrums o grups de PAM	23	1	5	2,78	1,08
Vídeo/DVD	21	2	4	2,71	0,72
Webs	20	1	5	3,45	1,15
<i>www.acppam.tk</i>	17	1	5	3,00	1,27
<i>www.ctfc.cat</i>	14	1	5	3,21	1,42
<i>pam.ctfc.es</i>	15	1	5	3,27	1,44
<i>www.ctfc.es/silvapyrs6</i>	13	1	5	3,23	1,48
<i>www.mercatpam.com</i>	17	1	5	2,82	1,38
Divulgació en paper					
Documentacions de cursos	24	0	5	3,00	1,47
Triptics	23	0	5	2,30	1,43
Butlletins	23	0	5	2,87	1,39
Guies	22	0	5	2,91	1,51
Informes de projectes	22	0	5	2,86	1,49
Divulgació institucional					
ACPPAM ²	20	1	5	3,05	1,27

1. d. e.: desviació estàndard.

2. ACPPAM: Associació Catalana de Productors de Plantes Aromàtiques i Medicinals.

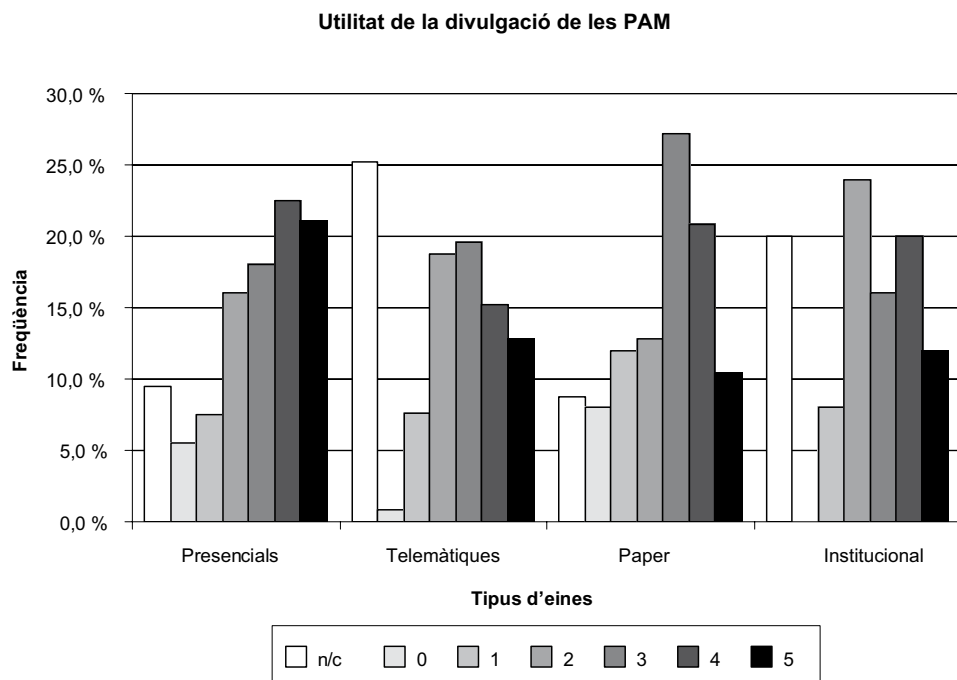

Figura 1. Utilitat de la divulgació de les PAM.

4. Discussió dels resultats

En l'anàlisi de les mitjanes s'ha valorat la variable d'utilitat amb l'escala següent: «gens útil» (0 a 1), «poc útil» (1 a 2), «una mica útil» (2 a 3), «bastant útil» (3 a 4) i «molt útil» (4 a 5).

El conjunt d'eines ha obtingut una valoració mitjana de 3,04 (d. e. 1,38), com a «bastant útil».

El sector que millor valora les eines divulgatives és el dels tècnics (3,49; d. e., 1,38), seguit dels productors (3,14; d. e., 0,95), que les consideren «bastant útils». Els qui menys les valoren són els aficionats (2,99; d. e., 1,44) i altres (2,53; d. e., 1,53), com a «una mica útils». S'observa que el sector més homogeni en les respostes és el dels productors.

Pel que fa a tipus d'eines, les que millor es valoren són les «presencials» (3,15; d. e., 1,50) i les «telemàtiques» (3,08; d. e., 1,31), com a «bastant útils», mentre que les institucionals (2,83; d. e., 1,34) i les de «paper» (2,76; d. e., 1,48) es consideren només «una mica útils».

Segons les mitjanes no hi ha cap eina que es valori massa, i els cursos són els que han obtingut una puntuació més elevada (3,67; d. e., 1,24), sobretot per part dels productors.

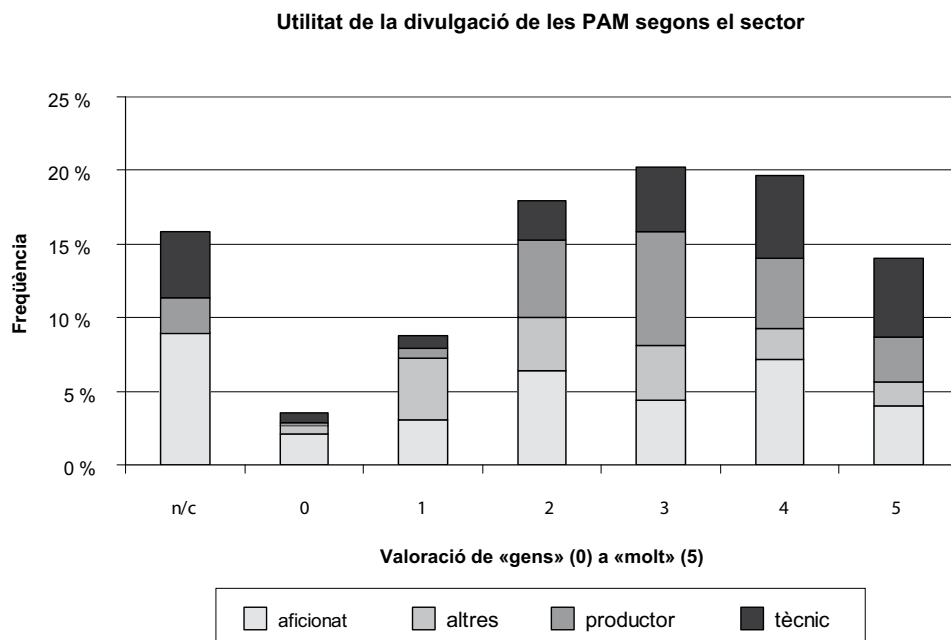

Figura 2. Utilitat de la divulgació de les PAM segons el sector.

D'altra banda, les eines menys valorades per part de tots els sectors han estat els tríptics (2,30; d. e., 1,43).

En conjunt, s'observa que els productors i els tècnics estan més interessats en les eines que els poden aportar informació des del punt de vista professional, mentre que els aficionats i altres valoren eines més generalistes.

Els productors valoren sobretot les jornades específiques (tipus control de males herbes, qualitat de la matèria primera, etc.) i els viatges professionals (per a veure explotacions agrícoles d'altres països). Els tècnics premien molt les visites a explotacions o empreses, els viatges professionals i els assessoraments en persona o per correu electrònic. Els aficionats prefereixen sobre tot els webs del CTFC.

D'altra banda, sobre la base de les freqüències, hi ha diverses observacions interessants. En aquest cas, l'escala de valoració de la variable *utilitat* ha estat: «gens útil» (0), «poc útil» (1), «una mica útil» (2), «mitjana utilitat» (3), «bastant útil» (4) i «molt útil» (5).

Primer de tot cal esmentar que un 25 % dels enquestats no ha fet cap valoració de les eines telemàtiques, sobretot dels webs, potser perquè no els utilitzen o bé els desconeixen. També un 20 % ha declinat respondre res de l'ACPPAM, segurament perquè no en són socis.

Taula 3. Utilitat de les eines d'acord amb les mitjanes de valoració dels sectors

Eina	Poc útil (1 a 2)	Una mica útil (2 a 3)	Bastant útil (3 a 4)	Molt útil (4 a 5)
Divulgació presencial/xerrades		Af ¹ /Al ²	Pr ³ /Te ⁴	
Cursos			Pr/Te/Af/Al	
Jornades específiques		Al	Te/Af	Pr
Visites a empreses		Af	Pr/Al	Te
Viatges professionals		Af/Al		Pr/Te
Assessorament en persona			Pr/Af/Al	Te
Estand en fires	Af/Al		Pr/Te	
Assistència a fires	Al	Af	Pr/Te	
Divulgació telemàtica				
Consulta per telèfon		Af/Al	Pr/Te	
Consulta per correu electrònic		Al	Pr/Af	Te
Fòrums o grups de PAM		Pr/Al	Te/Af	
Video/DVD		Pr/Af	Te/Al	
Webs		Pr	Te/Af/Al	
<i>www.acppam.tk</i>		Pr/Al	Te/Af	
<i>www.ctfc.cat</i>		Al	Pr/Te	Af
<i>pam.ctfc.es</i>		Al	Pr/Te	Af
<i>www.ctfc.es/silvapyrs6</i>		Al	Pr/Te/Af	
<i>www.mercatpam.com</i>		Pr/Al	Te/Af	
Divulgació en paper				
Documents de cursos		Af/Al	Pr/Te	
Tríptics	Al	Pr/Te/Af		
Butlletins		Af/Al	Pr/Te	
Guies		Af/Al	Pr/Te	
Informes de projectes		Af/Al	Pr/Te	
Divulgació institucional ACPPAM		Al	Pr/Te/Af	

1. Af: aficionat.

3. Pr: productor.

2. Al: altres.

4. Te: tècnic.

La majoria dels enquestats han valorat positivament les eines presencials: el 22,5 % com a «bastant útils» (4), i el 21 % com a «molt útils» (5). En segon lloc tenim les eines divulgatives en paper: el 27,2 % com a «mitjana utilitat» (3), i el 20,8 % com a «bastant útils» (4). Les eines institucionals (ACPPAM), un 24 % dels enquestats les consideren «una mica útils» (2), i un altre 20 % les valoren com a «bastant útils» (4). Finalment les eines amb més dispersió d'opinions han estat les telemàtiques: un 19,6 % les consideren de «mitjana utilitat» (3) i un 18,8 % com a «una mica d'utilitat» (2).

Per activitats concretes, les eines considerades «molt útils» (5) han estat: assessoraments en persona (32 %) per part d'aficionats i tècnics; les visites a explotacions o empreses; els viatges professionals i les consultes per correu electrònic (28 %) sobretot per part dels tècnics, i els cursos (24 %), sobretot per part dels aficionats.

En canvi, destaquen com a «poc útils» (1) les fires, tant assistir-hi com tenir-hi un estand (20 %), i en molts pocs casos han puntuat les eines divulgatives com a «gens útils» (0), tot i que un 12 % dels enquestats consideren així els tríptics i tenir un estand en una fira.

Finalment, es pot concloure:

- Els productors i els tècnics són els qui millor valoren la divulgació realitzada en PAM, i la consideren «bastant útil».
- Tant les mitjanes com les freqüències apunten a la divulgació presencial com la més útil per als usuaris.
- Les eines divulgatives més ben valorades han estat els cursos i assessoraments en persona, mentre que les menys útils han estat les promocionals, com ara tríptics i fires.